

LV2004-18 - Notulen-deel Theologische StudieBegeleiding

52. Theologische Studiebegeleiding (18)

Namens de Raad van Toezicht en Advies voor de TSB zijn aanwezig de brs. C.J. Bos, ds. K. Muller, K.R. Veenhof en ds. H.J. Zuidhof. Van de studiebegeleiders is aanwezig ds J. Dekker. Ds. K. Muller leidt de bespreking in. Hij blikt kort terug op de achterliggende periode, waarvan hij met name de persoonlijke situatie van enkele begeleiders naar voren haalt. Voorts gaat hij in op het dalende aantal studenten, en de moeite die studenten blijken te hebben met het aanwezig zijn op de studiedagen. Hij memoreert het groeiende belang van de stage aan het einde van de studie. Een oriënterende stage zal aan het begin van de studie worden toegevoegd. Daarna noemt hij de groeiende behoefte aan praktijkbegeleiding in de eerste jaren van het predikantschap. De voorstellen van de Raad behelzen een begeleidingstraject van het begin van de studie tot en met de eerste drie jaren van het predikantschap. Hij geeft aan dat een en ander wel vraagt om uitbreiding van de capaciteit, hoewel niet per se in de vorm van een vierde begeleider zoals op p. 20 van het verslag wordt voorgesteld. De RvTA zou daartoe graag een machtiging ontvangen om daar vorm aan te geven 'op een nader door de Raad te bepalen wijze'. Hij wijst op de hogere kosten die de plannen met zich meebrengen. Tot slot meldt hij dat de Raad blij is met de initiatieven om tot een meer uniforme wijze van examineren te komen, en dat de Raad van mening is dat gewaakt dient te worden voor een B met die van de eigen studenten vergeleken - te gemakkelijke toelating van predikanten uit andere kerkverbanden.

De preses geeft gelegenheid voor een **eerste vragenronde**.

Ds. A.M. van Leeuwen (regio Kampen) vraagt om een toelichting over de laatste drie regels van de tweede alinea op pagina 7 van het rapport (toelatingseisen predikanten van buitenaf). Verder informeert hij naar het tijdstip van de oriënterende stage (pagina 14, punt b).

Br. S. Huizinga (regio Arnhem) vraagt de Raad naar mogelijke redenen van de lage instroom van nieuwe studenten en de 'zekere vrijblijvendheid' die geconstateerd wordt bij de studenten. Voorts geeft hij aan graag nadere informatie te willen over de voortgaande begeleiding, en de verhouding van de verantwoordelijkheid van de TSB en die van kerkenraad en regio; en de mogelijkheid van deskundige begeleiding van buiten.

Ds. C. Smit (regio Dordrecht-Gorinchem) vraagt om een nadere toelichting bij punt c op pagina 14 (de preekbespreking tijdens het preekconsent). Ook benadrukt hij het belang van de mogelijkheid van stage buiten de gemeente (categoriaal pastoraat, zending en evangelisatie e.d.), om studenten ook daarmee kennis te laten maken.

Br. J. Hoogwaerts (regio Alkmaar-Zaandam) dankt Raad en begeleiders namens de regio voor hun inzet voor de toerusting van toekomstige predikanten. Hij vindt dat de kerken weinig op de hoogte worden gehouden. Tevens verwoordt hij zorg over geluiden van verschillende studenten over de inhoud van een aantal lezingen (Jona, homo-sexualiteit, gezag van de bijbel). Hij vraagt of dit bedoeld is als 'waarheid' die de studenten maar te aanvaarden hebben, of als onderwerpen waar de studenten later mee te maken kunnen krijgen. Verder herinnert hij aan de statuten, waarin over de TSB als begeleidingsinstituut gesproken wordt, en informeert hij ernaar hoe het zit als de begeleiders straks docenten worden (voorstel COP). Tenslotte vraagt hij wat de TSB denkt te doen aan het niet voldoen door studenten aan de 90%-aanwezigheidsregel.

Br. K. Dijkens (regio kerken in het Zuiden) verwoordt steun van de regio voor de voorgestelde 'voortgezette begeleiding', maar plaatst er tevens enkele kanttekeningen bij. Zo meent de regio dat de begeleiding niet per se door een theoloog hoeft te geschieden, maar in ieder geval wel door iemand die daarvoor gekwalificeerd is. Tevens vraagt hij naar de mogelijkheid om na de oriënterende stage de studenten een (bindend) advies te geven.

Na deze regio-inbreng geeft de preses gelegenheid aan de RvTA om te **reageren** op de gestelde vragen.

Ds. K. Muller geeft aan dat de toelatingseisen voor kandidaten van buiten dezelfde zullen zijn als voor eigen studenten. Dit punt komt verder aan de orde bij de bespreking van een voorstel van de regio Amsterdam-Haarlem.

Hij stelt dat de oriënterende stage zo vroeg mogelijk moet plaatsvinden, bijvoorbeeld in de tweede helft van het eerste jaar. Complicatie daarbij is dat zo'n stage in Apeldoorn pas in het derde jaar plaatsvindt. De uitbreiding van de begeleiding en de verhouding TSB-kerkenraad/regio zullen door de RvTA verder uitgewerkt worden. Inzet van externe deskundigen is inderdaad een optie; een tweetal predikanten die gespecialiseerd zijn in supervisie, en die in de afgelopen periode ook wel ingezet zijn (K. Holwerda, J. Kiers) zijn om verschillende redenen niet meer beschikbaar. Ook blijft STAGG bij de begeleiding betrokken.

Wat de preekbespreking tijdens het preekconsent betreft, stelt ds Muller dat niet alles tot in details geregeld kan worden, maar dat de TSB het wel in de gaten zal blijven houden. Stage-begeleidende predikanten ontvangen sowieso instructies, evenals de student zelf.

Spreker geeft aan dat stages met het oog op bijzondere opdrachten zeker tot de mogelijkheden behoren, zij het als verbijzondering van de gemeente-stage.

Op de opmerking dat de kerken weinig op de hoogte worden gehouden, reageert hij met de opmerking dat de TSB doet wat ze kan, en dat dit vooral de verantwoordelijkheid is van de afgevaardigde die elke regio in de RvTA heeft. Tevens wijst de scriba op het informatie-bulletin, de studiemap waarop men zich kan abonneren en de web-site.

Ds Muller geeft aan dat het de taak van de begeleiders is om aan allerlei gebieden aandacht te geven. Alle lezingen binnen de RvTA krijgen apart aandacht, en eenmaal per jaar besteedt de RvTA aandacht aan het totaalpakket. Wat de vragen rond de inhoud van bepaalde lezingen betreft, stelt hij dat daarover nooit iets gezegd is door de regio-afgevaardigde van de regio Alkmaar - Zaandam.

Verder meldt hij dat nog allerminst vast staat of de huidige begeleiders docent worden.

Tenslotte geeft ds Muller aan dat begeleiding inderdaad niet per se door een theoloog gegeven hoeft te worden, maar dat wel voeling met het werk van een predikant nodig is.

Ds Dekker reageert als studie-begeleider op vragen over de studenten. Vrijblijvendheid constateert hij op twee niveaus: de presentie, en de mate van participatie, voorbereiding en deelname aan het gesprek. De toename van de vrijblijvendheid hangt volgens hem mede samen met het klimaat (nadruk op behalen van punten, weinig ruimte voor zaken daarnaast), en met de werkwijze van de TSB die niet geënt is op een puntensysteem. Ook kan hij melden dat de studenten aangeven dat het B naast hun gewone studie-programma en de bijbaantjes die ze vaak hebben B behoorlijk intensief kan zijn. Verder geeft hij aan dat de studenten ook kijken naar wat de regio's uiteindelijk doen met het TSB-attest. Dat blijkt per regio te verschillen; kennelijk is het voor de kerken moeilijk om op basis hiervan een student niet toe te laten, wat niet stimuleert tot actievere deelname. Hij vertelt dat een advies i.v.m. geschiktheid nu al een grotere rol speelt in het mentoraat. Dit kan geen bindend, maar wel een 'dringend' advies zijn.

Na deze reactie vanuit de TSB geeft de preses ruimte voor een **tweede vragenronde** van meningsvorming en voorstellen.

Br. S. Huizinga (regio Arnhem) verwoordt de opinie van de regio over de voorstellen (pagina 19/20).

De regio staat achter voorstellen a en b. Ook met c. is de regio het wel eens, al is de regio van mening dat dit niet in het kader van de TSB geplaatst moet worden, maar behandeld moet worden als een apart protocol voor binnenkomende kerken en predikanten. De regio is ook voor punt d, maar meent dat er meer duidelijkheid nodig is over de verhouding met de verantwoordelijkheid van de kerkenraad.

Br. K. Dijkens (regio kerken in het Zuiden) geeft aan dat de regio achter de voorstellen a,b,d, en e staat, en dat naar de mening van de regio punt c. reeds in het AKS vastligt.

Ds. C. Smit (regio Dordrecht-Gorinchem) verwoordt de visie van de regio, dat de oriënterende stage zo breed mogelijk dient te zijn, daar hier wellicht ook een wervende werking vanuit kan gaan. Verder is de regio van mening dat meer nadrukkelijk een positief TSB-attest als voorwaarde voor toelating gesteld kan worden.

Br. J. Hoogwaerts (regio Alkmaar-Zaandam) geeft aan nog geen antwoord te hebben gekregen op zijn vraag over de status van de lezingen, waarop de preses stelt dat deze vraag op dit moment buiten de orde is, daar hij in de RvTA besproken dient te worden. Verder vraagt br. Hoogwaerts wat de TSB zelf aan de lage presentie denkt te doen, daar naar zijn idee dit niet alleen bij de regio gelegd kan worden.

In **antwoord** op laatstgenoemde punt geeft br. K.R. Veenhof aan dat de TSB er alles aan doet wat ze kan (aanwezigheidslijsten), maar dat het vooral een kwestie van bevoegdheid is. De RvTA is van mening dat de TSB er alleen meer aan kan doen als de kerken besluiten dat het attest 'meer moet zijn' dan het nu is. Als antwoord op de vraag van ds. Smit geeft ds J. Dekker aan dat een attest doorgaans al positief is, met zo nodig kanttekeningen erbij. Die laatste moeten, zo geeft hij aan, door de regio's serieus genomen, en zo nodig teruggekoppeld worden.

De preses stelt voor dit punt zo nodig bij de bespreking van de examens terug te laten komen. Voorts doet hij het voorstel op dit moment geen besluit te nemen over de toelating van 'predikanten van buiten'. Algemeen stelt hij instemming te horen met het voorstel van 'meer begeleiding', al zal er nu niet besloten kunnen worden over een eventuele vierde begeleider. Hij legt de vergadering de **voorstellen** van de RvTA voor. ds J. Dekker stelt nog voor bij punt c. de zinsnede 'voor het mentoraat' te wijzigen in 'met het oog op het mentoraat'. De vergadering neemt de voorstellen over, en komt daarmee tot de volgende besluiten:

De kerken, in Landelijke Vergadering bijeen te Lelystad, hebben dankbaar kennisgenomen van het rapport van de Raad van Toezicht en Advies voor de Theologische Studie-Begeleiding,

zij spreken uit

dat het begeleidingstraject dient te worden verlengd tot en met het derde predikantsjaar;

en besluiten

- 1. het door de Raad gevoerde beleid goed te keuren;**
- 2. de opdracht aan de Raad te continueren;**
- 3. de Raad te machtigen aanvullende begeleiding in te schakelen met het oog op het mentoraat, op een wijze die geen verplichtingen schept voor de toekomst, en met verhoging van de bijdrage der kerken tot maximaal 0,75 eurocent per ziel**
- 4. de Raad op te dragen aan de kerken te rapporteren over haar werkzaamheden met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.**